

N:o 103.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 27 april 1909.

— — — — Andra Kammaren den 27 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen i anledning af väckta motioner med förslag till lag angående förbud mot kvinnors användande till arbete nattetid i vissa industriella företag.

(Lagutskottets utlåtande n:o 43.)

Till Konungen.

Vid innevarande års riksdag hafva enskilda motionärer gjort framställning om att Riksdagen måtte såsom lag för sin del antaga det i Eders Kungl. Maj:ts proposition n:o 156 vid 1908 års riksdag innefattade förslag till förordning angående förbud mot kvinnors användande till arbete nattetid i vissa industriella företag.

Riksdagen, som bifallit denna framställning, har i anledning häraf för sin del antagit följande

L a g

angående förbud mot kvinnors användande till arbete nattetid i vissa industriella företag.

1 §.

Sysselsättes kvinna uti företag, som afser idkande af bergverks-, bruks- eller fabriksrörelse, handverk eller därmed jämförlig handtering eller annan dylik industriell verksamhet, och som drifves i den omfattning, att däri under någon tid af nästföregående eller löpande år sysselsatts flera än tio arbetare, må hon icke till arbete i företaget användas i vidare utsträckning, än att hon må komma i åtnjutande af oafbruten ledighet från arbetet under minst elfva timmar hvarje dygn. I denna ledighet skall tiden mellan klockan tio på aftonen och klockan fem på morgonen ingå.

2 §.

Då natur- eller olyckshändelse afbrutit arbetets regelbundna gång, må arbetsgifvare under högst en vecka kunna vidtaga sådan inskränkning i den uti 1 § föreskrifna ledighet, hvartill afbrottet skäligen kan anses gifva anledning; anmäle dock genast den vidtagna inskränkningen med angifvande af anledningen därtill hos vederbörande bergmästare eller yrkesinspektör. Finnes behof af sådan inskränkning för längre tid än en vecka, må bergmästaren eller yrkesinspektören på framställning af arbetsgifvaren meddela eftergift i de uti 1 § gifna bestämmelser för en tid af högst en månad. Erfordras ytterligare eftergift, ankomme det på kommerskollegium att därom förordna, dock ej för längre tid än fyra månader.

3 §.

Uti företag, som äro af den natur, att i desamma under vissa tider af året förekommer hopadt arbete (s. k. säsongarbete), äfvensom undantagsvis uti andra företag, då därstädes i följd af särskilda omständigheter arbetet måste forceras, må den i 1 § föreskrifna oafbrutna ledighet kunna under en tid af sammanlagdt högst sextio dagar af året inskränkas till tio timmar af dygnet.

Arbetsgifvare skall, innan sådan inskränkning vidtages, hos vederbörande bergmästare eller yrkesinspektör göra anmälan om de dagar, hvarunder inskränkningen är afsedd att vidtagas, samt om anledningen till densamma. Vidtages sedermera ej inskränkning under alla de dagar, anmälningen upptagit, och vill arbetsgifvaren räkna sig detta förhållande till godo vid därefter inträffande behof af inskränkning, skall han senast vid anmälan om denna inskränkning till bergmästaren eller yrkesinspektören lämna behörigen styrkt uppgift om de dagar, hvarunder tidigare anmäld inskränkning icke vidtagits.

4 §.

Beträffande sådana företag, som afse förarbetande af varor, hvilka äro underkastade hastig försämring, må undantag från bestämmelserna i 1 § kunna meddelas af Konungen.

5 §.

Tillsyn å efterlefnaden af denna lag och på grund af densamma meddelade föreskrifter utöfvas af vederbörande bergmästare eller yrkesinspektör.

Bergmästaren eller yrkesinspektören vare pliktig att på framställning af arbetsgifvare skyndsamligen meddela yttrande, huruvida uppgifvet förhållande kan anses innebära giltig anledning till vidtagande af sådan inskränkning, som omförmäles i 3 §.

6 §.

Om emot de i denna lag gifna eller på grund af densamma meddelade föreskrifter kvinna användes i arbete, straffes arbetsgifvaren med böter från och med tio till och med femhundra kronor.

Den, som under tid, då han är ställd under tilltal för förseelse, hvarom i denna paragraf förmäles, fortsätter samma förseelse, skall, när han därtill varder lagligen förvunnen, för hvarje gång stämning därför utfärdats och delgifvits, fällas till de böter, som för förseelsen äro bestämda.

7 §.

Försummar arbetsgifvare att inom tre dygn, efter det han vidtagit inskränkning enligt 2 §, därom göra anmälan på sätt i samma paragraf sägs, straffes med böter från och med fem till och med femtio kronor.

Till samma ansvar vare ock arbetsgifvare förfallen, där han försummar att göra anmälan enligt 3 §.

Anmälningsskyldigheten må anses vara fullgjord, då anmälan i betaldt bref aflämnats till allmänna posten.

8 §.

Det åligger allmän åklagare att åtala förseelse, hvarom i denna lag sägs; skolande förseelsen åtalas vid polisdomstol, där särskild sådan är inrättad, men eljest hos poliskammare eller, där sådan ej finnes vid allmän domstol; och gälle i fråga om klagan öfver domstols eller poliskammares beslut i dessa mål hvad om besvär i brottmål är förordnad.

9 §.

Böter, som ådömas enligt denna lag tillfalla kronan. Saknas tillgång till böternas fulla gäldande skola de förvandlas enligt allmän strafflag.

10 §.

Beträffande företag, som drifves af staten eller af kommun, skall hvad i denna lag är stadgadt om arbetsgifvare gälla arbetsföreståndaren.

11 §.

Denna lag äger icke tillämpning å arbete, som utföres i kvinnans hem eller å annan plats, där det ej kan anses tillkomma arbetsgifvaren att vaka öfver arbetets anordnande.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1911; dock att den i 1 § föreskrifna oafbrutna ledighet från arbetet må under en öfvergångsperiod af tre år från nyssnämnda dag uppgå till allenast tio timmar hvarje dygn.

Stockholm den 27 april 1909.

Med undersåtlig vördnad.
